

Seminární práce z dějin úpolových sportů

Téma: Přetahování lanem a teakwondo

Obsah:

Přetahování lanem.....	str. 2 - 8
Taekwondo.....	str. 8 - 11
Použitá literatura.....	str. 11

Přetahování lanem (tug of war)

Jako soutěž se tento sport praktikoval ve starém Řecku r. 500 před Kristem, ale doba vzniku nelze přesně určit. V některých zemích bylo přetahování lanem součástí dávných obřadů a kultů, např.: v Egyptě, Barmě, Indii, Japonsku, Havaii, Jižní Americe a také třeba v Koreji, kde se takto utkávaly vesnice, aby se předpověděl výsledek sklizně. Kanadští eskymáci pořádají soutěže známé jako arsaaraq (soutěž spočívá v tom, že oba muži sedí na zemi a přetahují se krátkým lanem, kdo přetáhne protivníka z jeho pozice, vyhrává).

Západ Evropy 10. či 11. století. A to v příbězích o hrdinech ze Skandinávie a Německa, kteří se účastnily tzv. HER MOCI. Přetahování lanem se také objevilo v soutěžích na nádvoří čínského vládce v Mongolsku a TURECKU. V 15. století bylo přetahování lanem populární soutěží na turnajích ve Francii a Velké Británii.

Jako novodobý sport si začalo přetahování získávat příznivce koncem 19. století, kdy vznikaly sportovní atletické kluby. Posléze Tug of War doplatilo na snahu zredukovat nafukující se olympijský program, snížení týmových sportů na OH. I přes vyškrtnutí z OH, zachovalo svou popularitu a ve světě bylo stále oblíbenou sportovní činností. Pro atletickou asociaci bylo přetahování stále považováno za atletickou disciplínu a na sportovních slavnostech se pořádaly soutěže mezi vesnicemi. Pro atletickou asociaci nebylo přetahování lanem prioritou, proto byla založena nezávislá organizace pro sport přetahování lanem př.: r. 1933 Svenska Dragkamp Forbundet - Švédsko; 1958 Velká Británie a rok na to Holansko.

Založení TWIF

Iniciativu k založení této federace převzal v roce 1960 Georg Hutton z Velké Británie, společně se švédskými zastupiteli a tuto myšlenku zrealizovali. Po založení této organizace vznikl požadavek pro uspořádání mezinárodních soutěží.

Soutěže TWIF

První mezinárodní soutěž nové federace se konala roku 1964 na baltských hrách ve Švédsku (Malmö). V mezinárodní federaci byly čtyři země: Velká Británie, Švédsko, Nizozemí a Dánsko. Po první mezinárodní soutěži ve Švédsku uspořádala federace v roce 1965 první mistrovství Evropy ve Velké Británii v Crystal Palace. Do roku 1975 byla mistrovství pravidelně pořádána. Poté, co se okolní evropské státy staly členy TWIFU, byl uspořádán světový šampionát v přetahování lanem v Holandsku. V současnosti TWIF organizuje mistrovství každé dva roky.

TWIF uznáno MOV

V červenci 1999 byla TWIF prozatímně uznána mezinárodním olympijským výborem. Během 113. zasedání olympijského výboru v Salt Lake City, bylo TWIFU oficiálně uděleno uznání.

TWIF kongresy a management

TWIF je shromáždění národních asociací. Každoročně je pořádán kongres, kde jsou přítomni všichni členové asociace TWIF. Na kongresu se volí výkonný výbor, který je správním orgánem TWIFU. Stará se o všechny události (záležitosti) TWIFU a reprezentuje TWIF v mezinárodních organizacích. Organizační struktura mezinárodní organizace přetahování lanem není komplexně stanovena. Hlavním bodem je kongres spravovaný výkonným orgánem, výkonný výbor. Hlavní činností výkonného výboru je soustředit se na technické stránky organizace mezinárodních soutěží. Co se týče manažerského hlediska, jako rozpočtu a plánování, to se stává více důležitým, především při propagaci sportu.

Pravidla pro mezinárodní soutěže

Přetahování lanem je sport, který vykonávají družstva, která jsou členy národní asociace přidružené TWIF. Účastníci musí být amatéři, jak bylo schváleno TWIF a dodržovat pravidla a nařízení, které byly stanoveny mezinárodní federací.

Kategorie

V mezinárodních soutěžích jsou uznávány následující kategorie:

- Venkovní X Vnitřní
- Muži X Ženy
- Senioři
- Ve věku pod 23
- Junioři
- Smíšená družstva 4 muži a 4 ženy

TWIF každoročně organizuje mistrovství světa pro juniory, ženy a muže.

Váhové kategorie:

Ultra featherweight	nepřesáhne	480 kg
Featherweight		520
Lehká váha		560
Lehká střední váha		600
Střední váha		640
Polotěžká váha		680
Těžká váha		720
Neomezená hmotnost	bez váhového limitu	
Smíšená družstva		600

Věkové limity:

Junioři - přetahovač má oprávnění zapojit se do juniorské kategorie od začátku roku, ve kterém závodník dosáhl 15 let do konce roku, ve kterém dosáhne věku 18 let.

Kategorie pod 23 - od začátku roku, ve kterém dosáhl závodník věku 18 let, do konce roku, ve kterém dosáhne věku 22 let.

Seniorská (hlavní kategorie) - od začátku roku, ve kterém závodník dosáhl věku 18 let.

Družstva a náhradníci

Počet přetahovačů ve družstvu

Na začátku soutěže je družstvo povinno mít osm závodníků. Soutěž je považována za zahájenou, když jsou oba týmy v pozici tahu, pod dohledem rozhodčího.

Členové týmu

- přetahovači, trenéři a ošetřovatel

Náhradník

Náhradník může vyměnit jednoho závodníka během celé soutěže. Je možné provést pouze jednu výměnu během soutěže. Náhradník může být využit z taktických důvodů nebo kvůli zranění.

Druhý náhradník není povolen. Pokud dojde ke zranění již po využití prvního náhradníka, družstvo může pokračovat v sedmi. To je minimální počet, se kterým může družstvo závodit. Vyměnění hráč se nesmí účastnit žádných z následujících zápasů stejné váhové kategorie. Náhradník může být využit až poté, co bylo družstvo zvaženo. Nemusí být stejné váhové kategorie jako závodník, kterého střídá.

Trenér / trainer

Každé družstvo může mít trenéra, který řídí přetahování. Každé družstvo může mít jednoho trainera, který se stará o družstvo před a po tahu. Nemůže na družstvo mluvit během přetahování a musí být na místě určeném rozhodčím.

Vybavení

Dresy

Družstva nosí příslušné sportovní oblečení zahrnující: sportovní tričko nebo svetr, podkolenky nebo ponožky. Dresy hráčů jsou uniformami. Trenér a další členové týmu musí mít buď ty samé uniformy jako hráči nebo teplákovou soupravu příslušných barev. Všichni členové týmu mohou mít pokrývku hlavy což je: kšiltovka, šátek...Pokrývka hlavy by měla být ve stejných barvách jako uniforma.

Ochranné oblečení

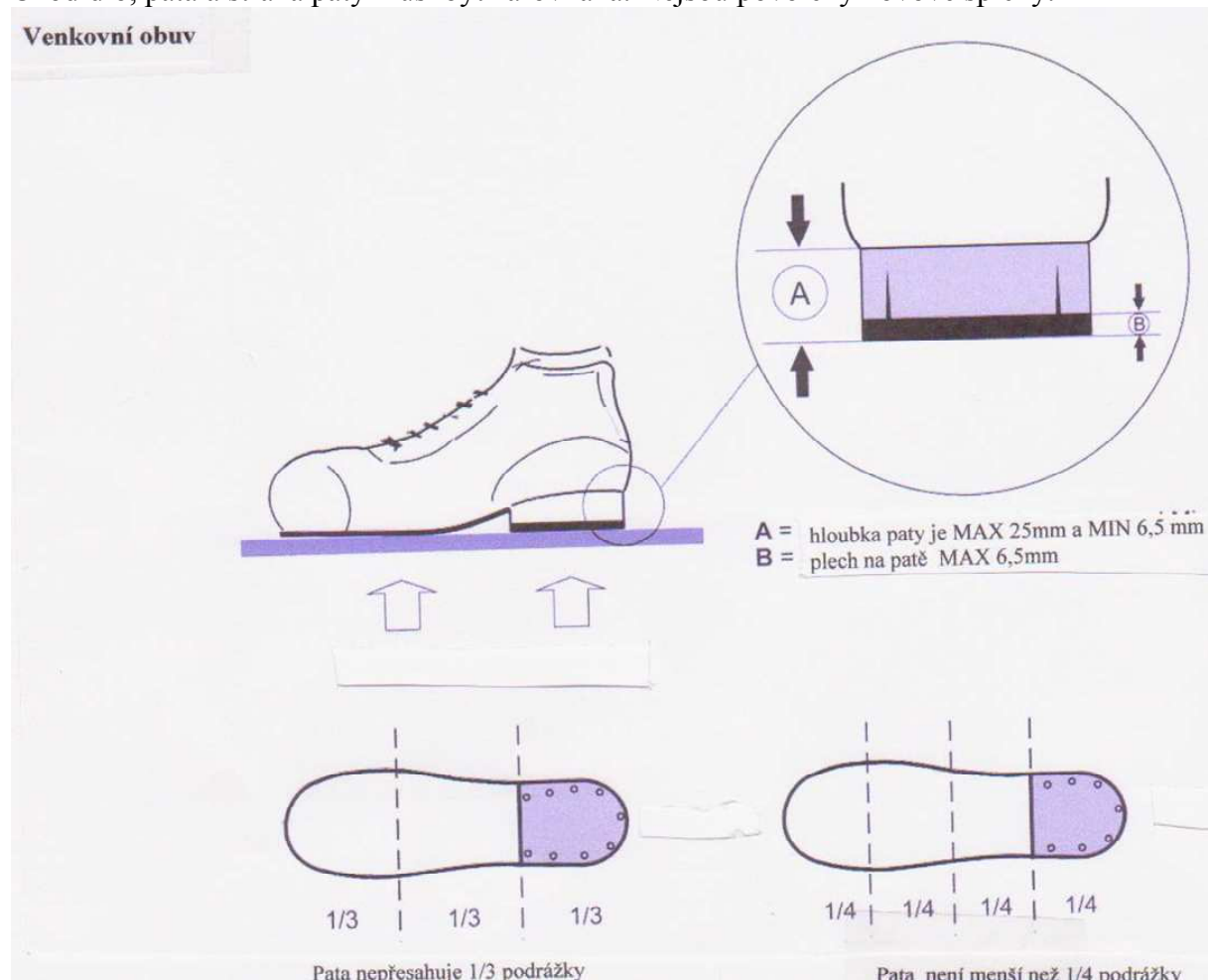
Oblečení, které chrání pokožku mohou závodníci nosit pod sportovním oblečením. Ochranné pásy jsou povoleny pouze v případě, že je má závodník na sportovním oblečení. Není povoleno používání háků, drážek nebo jiná provedení, která by umožňovala zaklesnutí lana.

Kalafuna, pryskyřice, smůla

Napomáhá lepšímu uchopení lana a je možno ji použít pouze na ruce. V hale je nutno získat autorizaci k užití kalafuny.

Obuv

Chodidlo, pata a strana paty musí být zarovnána. Nejsou povoleny kovové špičky.

Obuv do haly

Boty užívané v hale by měly být od výrobce, který se specializuje na výrobu sportovní obuvi. Podrážka může být přizpůsobeno, nemělo by být delší nebo širší než horní část boty. Podrážka by měla být vyrobena z gumy nebo protiskluzového materiálu, která nepoškodí povrch haly. Maximální délka šířka nesmí přesáhnout

Rozměry lana

Lano nesmí být menší než 10cm a větší než 12,5 cm v průměru. Nesmí na něm být žádné uzle. Konec lana musí mít volný konec. Minimální délka lana je 33,5 metrů.

Označení lana

Pásky musí být označeny tak, aby je mohl rozhodčí snadno přemísťovat, v případě, že se lano napne nebo smrští.

Označení lana při venkovním přetahování

Na laně by mělo být pět pásek nebo označení. Jedna páska na středu lana.

Dvě pásy každé čtyři metry po obou stranách od středu lana.
Dvě pásy každých pět metrů po obou stranách od středu lana.
Pásy by měly mít tři různé barvy.

Označení lana při přetahování v hale

Na laně by měly být připevněny tři pásy

Jedna páska je na středu lana.

Dvě pásy jsou každých 2,5 m po obou stranách od středu lana

Přetahovací plocha a označení

Venkovní

Plocha by měla být rovná, travnatý povrch

Na zemi musí být vyznačena středová čára

Vnitřní plocha

Doporučená délka povrchu je 36 metrů

Doporučená šířka je 100-120 cm.

Jedna středová čára a dvě postranní čáry, které jsou čtyři metry na každou stranu od středové čáry.

Technika přetahování

Držení lana

Závodníci nesmí uchopit lana za páskou. Na začátku každého tahu musí první ze členů družstva držet lana co nejbližší označení. Na laně se nesmí dělat žádná oka, uzle a závodník si nesmí lana zaplést okolo sebe. Na začátku tahu musí být lana napnutá a označený střed lana nad vyznačenou čarou na zemi.

Postoj závodníků

Kromě kotviče musí každý člen družstva držet lana oběma rukama. Dlaně obou rukou směřují nahoru a lana prochází mezi tělem a horní částí paže. Nohy jsou před kolena a družstvo by mělo být po celou dobu v této pozici.

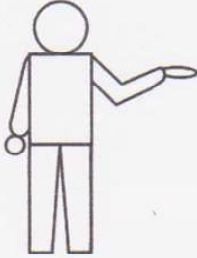

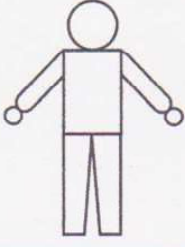

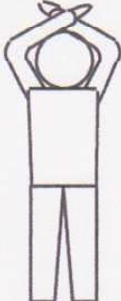

Pozice kotviče

Tomu, kdo stojí na konci lana se říká kotvič. Lana jde podél těla, diagonálně přes protější rameno ze zadu do předu. Zbylé lana musí jít pod podpažím ve zpětném vnějším směru.

Volný konec lana je volně. Poté uchopí lana, jako ostatní. Může držet lana pod úrovní ochranného pásu.

POKYNY ROZHODČÍHO

		
PŘIPRAVENÍ ?	ZVEDNĚTE LANO	NAPNĚTE LANO
		
LANO NA STŘED	PŘIPRAVTE SE	TAHEJTE
		
SI GNALIZOVÁNÍ VÍTEŽE	VYMĚNIT KONCE	NETAHEJTE
		
PRVNÍ NAPOMENUTÍ	DRUHÉ NAPOMENUTÍ	

Přetah lanem na OH 1900 – 1920

- ze začátku velmi populární, poté malý zájem u tuto disciplínu

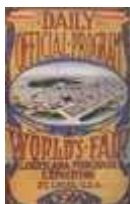
Paříž 1900

1. místo – Švédsko/Dánsko
2. místo – USA
3. místo – Francie

St. Louis 1904

1. místo – USA
2. místo – USA
3. místo – USA

Londýn 1908 – zde šlo poznat jak dokáže být sport nefér, pořadatelská země si rozdělila nejcennější kovy.

1. – 3. místo – Velká Británie

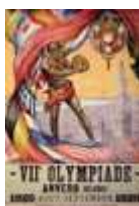
Stockholm 1912

1. místo Švédsko
2. místo Velká Británie

Antverpy 1920

1. místo – Velká Británie
2. místo – Nizozemí
3. místo – Belgie

TAEKWONDO

Historie

již v dávných dobách bojové dovednosti užívané k obraně proti nepřátelům, zvířatům, získávání potravy. Napodobovány pohyby zvířat – integrace do bojových umění. Techniky boje holou rukou se vyvíjely v období dynastie Tachang a ovlivnily celou Asii natolik, že se staly jádrem bojových technik okolních států. Původní korejský způsob boje holýma rukama *tchang – su* se odvozuje z čínských metod a odtud i jeho název *tachang – su* – „Tachangská ruka“. Mongolská invaze (1200 – 1250) se stala zdrojem znalostí o zbraních a jejich používání a ovlivnila budoucnost celé Asie. Korea jim vděčí za poslední znalosti využití luku, šípů a jízdy na koni. Pod vládou krále Ri Son –gea /1335 – 1408/ došlo k dalšímu zanedbávání bojových umění. V roce 1592 Japonci napadli Koreu a vznikla šestiletá válka. Během 12. století japonský vliv uvedl do Koreje *džudžucu* a další bojové styly. Na korejských školách byl zaveden japonský školní systém, tzn. každý chlapec podléhal japonské vojenské výchově ve formě sportu (*džudó, kendó*).

První zmínky začátkem našeho letopočtu na korejském poloostrově (Koguryo, Silla, Paekje – tři království). Roku 935 vystřídala dynastie Koryo dynastii Sillu. Za této vlády se rozvíjí bojová umění jak mezi obyvatelstvem tak mezi vojenskými složkami.

Vznik taekwonda

Mistr Taekkyonu, Song Duk-Ki jasně odlišil taekwondo od japonského karate. Po ukončení korejské války v r. 1955 se otevírají školy taekwonda po celé zemi.

Z bývalé asociace taesoodo, kdy z ní vystoupila škola soobakdo 5.8.1965. Za „Mekku“ se považuje Soul, kde se 30.11.1972 otevřela škola Kukkiwonu.

Dne 28.5. 1973 založena Světová federace taekwondo (WTF) v Soulu.

Taekwondo bylo zahrnuto jako ukázkový sport na OH r. 1988 a 1992.

Roku 1973 = 1. mistrovství světa v Soulu, účast 19 zemích.

Roku 2000 = 1. účast na 27. olympijských hrách v Sydney.

Taekwondo

Volný překlad znamená umění boje rukama a nohama. Je komplexní sport, tzn. rozvíjí celé tělo.

Tae: kopat, skákat nebo rozdrtit nohou. Kwon: pěst resp. bít nebo zničit pěstí nebo rukou. Do: cesta, učení, metoda.

Představuje techniku neozbrojené sebeobrany, tzn. vyhýbání se útoku, jeho zachycení rukama nebo nohama, a také protiútok, který vede k rychlému vyřazení protivníka z boje.

Korejské bojové umění, které se skládá z ovládnutí předepsaných sestav /pomsae/, zápasu /jaju – kyorugi/ a přerážení /kyokpa/. Pomsae: palgwe 1-8 jang, taeguk 1-8 jang, koryo, kumgang, taebaek.

Taekwondo boj (kyorugi) jsou dva druhy soubojů - volný a řízený. V **kyorugi (volném boji)** lze používat naučené techniky útoku i obrany v jakékoliv kombinaci dle pravidel sportovního zápasu. **Řízený boj** probíhá podle předepsaného schématu. Je vhodný pro trénink a používá se pro prokázání technické vyspělosti. Krom toho se hodí pro demonstrace, protože obranná a útočná technika jsou předem stanoveny, takže i neznalému divákovi ukazují možnosti taekwondo a jeho použití. Tento předem stanovený souboj musí žáci bezpodmínečně dodržet a zvládnout ještě před tím, než jsou připraveni ke svému prvnímu sportovnímu zápasu v kyorugi

Uniforma taekwondo (dobok) – bílá barva, a různé barvy pásků 10. – 1. kup (bílý, bílý se žlutým pruhem, žlutý, žlutý se zeleným pruhem, zelený, zelený s modrým pruhem, modrý, modrý s červeným pruhem, červený, červený s černým pruhem).

Mistrovské stupně: do 16-ti let. /1. – 3. poom = červeno černý/.

Mistrovské stupně: 1. – 5. dan

Velmistrovské stupně: 1. – 10. dan = černý

Pravidla:

Čtvercová soutěžní plocha měří 12 x 12m a je pokryta elastickým materiálem. Vně je vyznačená výstražná plocha široká 1m. Dodržují se bezpečnostní pravidla. Závodník musí mít před vstupem na závodní plochu na sobě vestu, helmu, suspensor, chrániče předloktí a holení. Suspensor, chrániče předloktí a holení musí být pod uniformou taekwondo. Zápasí se ve třech kolech a po třech minutách (u žen a juniorů dvě minuty) s jednou minutou oddechu mezi koly. Soutěžící může vyhrát buď na body nebo knock Donem trvajícím 10 sekund. Body jsou započítány za úder do specifických míst na protivníkově těle. Hlava, břicho a strany těla jsou započítávanými místy. Závodník má na těle chrániče a na nich vyznačené místa pro skórování. Údery pod pás jsou zakázány. Úder musí být prováděn nohou pod kotníkem nebo klouby ukazováčku nebo prostředníčku. Kvůli trestným bodům mohou být sraženy body. Gam-jeom je název pro plný počet trestných bodů. Ty závodník dostane při napadení protivníka rukou do obličeje, zad nebo při hození soupeře. Poloviční počet trestných bodů kyong-go, zahrnuje držení, tlačení (strkání), uchopení, otočení se zády k soupeři nebo předstírání zranění. Pokud jde o nerozhodný stav, závodník, který získal nejvíce bodů, jiných než trestných bodů, je uznán za vítěze. Pokud je stále remíza, 3 soudci hlasují. Pokud není jejich rozhodnutí jednotné, o vítězi rozhodne rozhodčí. Pokud závodník neskóruje ve čtvrtém kole, kole náhlé smrti, rozhodne o vítězi rozhodčí.

Turnaje taekwonda jsou vyřazovacím pavoukem do té doby, než je rozhodnuto o zlatu a stříbru. O bronzové medaili se rozhoduje mezi závodníky, kteří prohráli nad finalisty před semifinále ve vyřazovacím pavouku v mini turnaji. Dva závodníci, kteří prohráli nad finalisty před semifinále ve vyřazovacím pavouku v mini turnaji. Dva závodníci, kteří vyhráli se připojí ke dvěma semifinalistům, kteří prohráli v semifinále o bronz.

Za každý národ mohou na OH startovat maximálně dvě ženy a dva muži.

Hmotnostní kategorie na OH v taekwondou

muži	ženy
- 58 kg	- 49 kg
58 – 68 kg	49 – 57 kg
68 – 80 kg	57 – 67 kg
+ 80 kg	+ 67 kg

Taekwondo v ČR

Objevilo se po sametové revoluci, poprvé v roce 1987, dva zdroje: korejský mistr Park Soo Nam (8. DAN) – p. Jan Malchárka – první pražský oddíl. 1989 oddíl v Brně – M. Bravo, který po založení odešel do Anglo, založily jeho žáci oficiální oddíl v Brně (M. Srnka, M. Röhrich, V. Churavý).

12.5.1992 oficiální svaz Taekwondo WTF.

Český svaz taekwondo WTF a IFT.

Proč 2 organizace? Rozdíl mezi nimi je i politický, ITF je podporována komunistickou Severní Koreou, WTF jižní. To je i důvod proč se tento sport dostal i za naše hranice ještě před otevřením hranic.

Organizace:

Světová federace taekwondo (WTF), <http://www.wtf.org>

Mezinárodní federace taekwondo (ITF), <http://www.internationaltaekwondo-dofederation.com/>

Evropská unie taekwondo (ETU), <http://www.etutaekwondo.org>

Použitá literatura:

(in.ihned.cz)

Taekwondo, Průvodce sportem – Kyong myomy Lee, nakladatelství KOPP 2005, ISBN: 80-7232-246-X

Taekwondo WTF metodika nácviku technik žákovských stupňů – Ing. Bohuslav Hydrant, JUDr. Petr Hulinský; Vltavín 2006, ISBN: 80-86587-15-0

Asijská bojová umění - D. F. Draeger and R. W. Smith; Bratislava 1995, ISBN: 80-85349-40-X

Kronika OH 1986 – 1996, Fortuna Print Praha, ISBN: 80-85873-53-2; 312 stran;

z německého originálu přeložili Jesika Pobertová a Jiří Kolečko

The complete book of the Athéna 2004 edition Summer Olympics, printed in USA 1984, David Wallechinsky; ISBN 1-894963-32-6

PhDr. Bc. Zdenko Reguli 2005, ISBN 80-210-3700-8, 133 stran

http://www.la84foundation.org/5va/over_frmst.htm

<http://www.olympic.org>

<http://www.uwo.ca/olympic/>